

BANKOVNICTVÍ MIMO BILANCI

= Bilančně neutrální bankovní obchody

Bilančně neutrální bankovní obchody (bankovníctví mimo bilanci)

- Významný rozvoj v posledních letech (produktová nabídka je širší, banky realizují **vyšší výnosy**, změny v organizačních strukturách bank)
- Směnárenská činnost,
- Investiční poradenství + správa aktiv (nejčastěji cenných papírů) pro klienty,
- Elektronické bankovníctví,
- Záruční bankovníctví,
- Úvěrové přísliby,
- Depozitář fondu kolektivního investování.
- Svěřenské služby.

Směnárenská činnost

- Zákon č. 277/2013 Sb., o směnárenské činnosti,

Směnárenským obchodem je obchod spočívající ve směně

- *a)* bankovek, mincí nebo šeků znějících na určitou měnu za bankovky, mince nebo šeky znějící na jinou měnu, nebo
- *b)* bezhotovostních peněžních prostředků nebo elektronických peněz znějících na určitou měnu, dal-li plátce platební příkaz k převodu těchto bezhotovostních peněžních prostředků nebo elektronických peněz prostřednictvím příjemce provádějícího směnu, za bankovky, mince nebo šeky znějící na jinou měnu.

Směnárenskou činností je soustavná činnost provozovaná vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku, která spočívá v provádění směnárenských obchodů.

Provozovat směnárenskou činnost podle zákona je oprávněna:

- banka,
- spořitelní a úvěrní družstva,
- směnárníci,
- Česká národní banka.

Elektronické bankovníctví

= forma komunikace mezi bankou a klientem. Klient provádí operace ze svého terminálu nebo jiného technického zařízení, které je veřejně dostupné.

- Souvisí s rozvojem komunikačních technologií,
- Pro banku nižší náklady na činnost poboček a nižší personální náklady.
- Nové distribuční kanály usnadňující pohodlnější přístup k bankovním účtům klienta
- Formy:
 - Internetbanking,
 - Smartbanking,
 - Homebanking,
 - Telebanking,
 - GSM banking,
 - WAP banking...

Úschova a správa cenných papírů

- Úschova a správa cenných papírů = **depotní obchody**,
- Úschova **otevřená** (banka zná tituly uschovaných cenných papírů) nebo **uzavřená** (banka nezná tituly c.p.)
- Klient banky zůstává vlastníkem cenných papírů.
- Velice dlouhá tradice.
- Úschova listinných cenných papírů se ale v posledních desetiletích snižuje z důvodu trendu dematerializace cenných papírů.

Investiční poradenství

- Podstata spočívá v poskytování informací klientovi,
- Dnes nemá investor problém si opatřit nejrůznější informace sám, ale problémem je jejich zpracování a vyhodnocení.
- Investiční poradce shromažďuje informace z burz cenných papírů, ratingových agentur, výročních zpráv bank, zpráv centrálních bank, mezinárodních měnových institucí, státních orgánů... + databází různých institucí + vlastních databází)
- Investiční poradenství může být jednorázové (jednorázové doporučení k investici) či pravidelné (poskytování informací o možnostech a rizicích investování do různých finančních aktiv)
- Výsledkem je doporučení k nákupu / prodeji /držbě aktiva (cenného papíru)

Analýza akcí

- cíl:
 - dosažení kapitálového zisku díky **včasnému odhalení podhodnocených a nadhodnocených titulů**
 - dosažení kapitálového zisku díky **kvalitnímu timingu** (vhodnému načasování okamžiku nákupu a prodeje již vybraného titulu)
- tři rozdílné analytické přístupy k oceňování akciových instrumentů:
 - fundamentální analýza
 - technická analýza
 - psychologická analýza

Analýza akcií

- **Technická analýza**

- Nejstarší přístup, vzniká již v 18. století v Asii. Technická analýza počítá s faktem, že kurzy se vyvíjí v trendech. Důležité jsou zejména minulé pohyby kurzů a objemy obchodů, které investorovi poskytnou odpověď na otázku, **kdy nakoupit/prodat**.

- **Psychologická analýza**

- Založena na předpokladu, že **investování je ve značné míře ovlivněno emocemi**. Předmětem zkoumání není cenný papír, ale člověk sám. Ten je při investicích často ovlivněn davem, či citovými pohnutkami a nemusí vždy jednat racionálně. K úspěšnému využití psychologické analýzy jsou často nutné vrozené dispozice.

- **Fundamentální analýza**

- Jde nejvíce do hloubky konkrétní firmy.
- Snaží se najít správnou **vnitřní cenu akcie** pomocí zkoumání kurzotvorných faktorů a informací, které jsou přístupné veřejnosti. Jedná se o ekonomická, účetní, statistická data, stejně jako politické, historické a demografické faktory. Odvozenou cenu pak investor porovnává s aktuálním oceněním na finančních trzích: Cílem je odpověď na otázku, zdali je akcie správně ohodnocena, anebo zda je podhodnocena, či nadhodnocena.

Fundamentální analýza

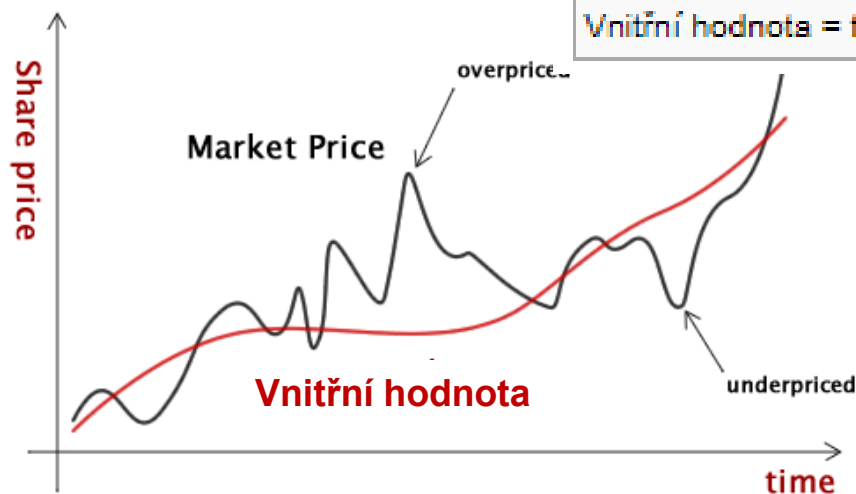
- Zabývá se detailním zkoumáním základních a podstatných ekonomických, politických, sociálních, geografických, demografických aj. faktorů a událostí, které determinují vývoj akciových kurzů
- **Cíl: zjistit, která akcie je podhodnocená, která je nadhodnocená a která je naopak správně oceněná**
- Umožňuje rovněž zjistit, **proč je daná akcie pod/nadhodnocená** a proč lze do budoucna očekávat růst nebo pokles určitých fundamentálních veličin
- Jediný analytický přístup umožňující výběr atraktivních akciových titulů do portfolia
- Provádí se na **třech úrovních** cestou shora (top down) či zdola (bottom up):
 - **Globální**
 - zabývá se vlivem celého trhu a ekonomiky na akciové kurzy.
 - **Odvětвовá**
 - Identifikace charakteristických faktorů, rysů a specifik odvětví, v němž podnik působí
 - **Firemní**
 - analýza jednotlivých titulů

Fundamentální analýza

- Analytik stanoví na základě posouzení všech faktorů **vnitřní hodnotu akcie**.
- Vnitřní hodnota akcie je porovnávána s aktuálním kurzem akcie, identifikují se nadhodnocené, podhodnocené a správně oceněné akcie.
- Tento výsledek pomáhá při rozhodování, které akcie zahrnout nebo nezahrnout do investičního portfolia.

Metoda porovnání vnitřní hodnoty akcie s aktuálním kurzem

Porovnání	Ohodnocení akcie	Investiční doporučení
Vnitřní hodnota $>$ tržní cena akcie	Podhodnocená akcie	NÁKUP
Vnitřní hodnota $<$ tržní cena akcie	Nadhodnocená akcie	PRODEJ
Vnitřní hodnota = tržní cena akcie	Správně oceněná akcie	DRŽET (VYČKAT)

Záruční bankovníctví

- **Bankovní záruka** = závazek banky zaplatit oprávněné osobě určitou peněžní částku podle obsahu a podmínek stanovených v záruční listině.
- Banka se stává ručitelem,
- Prostřednictvím bankovní záruky může obchodník získat výhodnější podmínky kontraktu.
- Ručí za bankovní úvěry – individuální podmínky.

Záruční bankovníctví

- Česká exportní banka
 - Podpora exportérů,
 - přímá záruka - vystaví banka ve prospěch beneficianta.
 - nepřímá záruka - zapojena další banka, tj. ČEB vystaví záruku (protizáruku) ve prospěch druhé banky, na jejímž základě druhá banka vystaví záruku ve prospěch beneficianta.
- **Záruka za nabídku (Bid bond)** - zajišťuje, že exportér dodrží závazek a uzavře smlouvu o exportu v případě, že jeho nabídka bude úspěšná v tendru,
- **Záruka za dobré provedení smlouvy o exportu (Performance bond)** - zajišťuje, že exportér dodrží svůj závazek a řádně splní podmínky smlouvy o exportu. Záruka slouží k zajištění termínu a kvality dodávky.
- **další**

Úvěrové přísliby

- Banka v příslibu vyjadřuje **možnost poskytnutí určitého úvěru v čase a výši požadované klientem při splnění podmínek, které v tomto příslibu stanoví.**
- Príslib obsahuje:
 - Maximální částka předpokládaného úvěru
 - Termíny konečné splatnosti
 - Způsob zajištění
 - Termín, do kterého je příslib úvěru platný
 - Podmínky pojištění
 - Podmínky, které musí klient splnit před uzavřením úvěrové smlouvy.

Depozitář fondu kolektivního investování

- Zákon č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech,
- zajišťuje správu majetku fondu kolektivního investování,
- eviduje pohyb veškerých prostředků fondu,
- kontroluje, zda jsou akcie/podílové listy vydávány a odkupovány v souladu se zákonem,
- zajišťuje vypořádání obchodů s majetkem fondu, ...

REGULACE BANKOVNÍHO SEKTORU

Regulace bankovního sektoru

- Regulace = stanovení podmínek a pravidel podnikání v bankovníctví, a to jak vládou, ministerstvem, centrální bankou či nezávislou specializovanou institucí.

Regulace bankovního sektoru

Důvody:

- Zabezpečení stability bankovního sektoru (Stabilita bankovního sektoru je klíčová pro stabilitu ekonomiky),
- Existence asymetrických informací (klienti mají méně informací k posouzení rizikovosti obchodů bank).
- Specifičnost bankovní činnosti.

Regulace bankovního sektoru

Specifika bankovní činnosti

- Banky emitují bezhotovostní peníze
 - množství peněz v oběhu je strategickou makroekonomickou veličinou => její „výrobce“ regulovat
- Zajišťuje platební styk
 - Platební styk je „krevní oběh“ ekonomiky, nezbytný
- Používají především cizí kapitál (svěřené peníze)
- Charakter A a P je odlišný od nebankovních podniků
 - Banky mají spíše dlouhodobá A a krátkodobá P => regulace
- Bankovní oblast je potenciálně vysoce riziková,
- Bankovní úpadky mají pro ekonomiku mnohem horší důsledky než úpadky průmyslových či obchodních podniků.

Regulace bankovního sektoru

Nástroje:

- Regulace vstupu do odvětví (licence),
- Úrokové stropy (pro depozita),
- Regulace investičního portfolia bank,
- Systém pojištění vkladů,
- Požadavky na kapitál (základní kapitál, kapitálová přiměřenost),
- Monitorování.

Regulace bankovního sektoru v ČR

- Do působnosti státního dozoru (vykonává ČNB) v našich podmínkách spadá:

1.povolovací činnost:

- znamená udělování licence
- právní forma a.s.
- min. výše ZK 500 mil. Kč + další podmínky dle zákona o bankách.

2.kontrolní činnost:

- dodržování právních předpisů,
- souladu provozovaných činností s uděleným povolením
- hospodaření banky

3.legislativní činnost:

- příprava návrhů právních předpisů upravujících bankovníctví,
- účast v připomínkovém řízení v legislativním procesu tvorby ostatních právních předpisů;

Regulace bankovního sektoru v ČR

Sankce ze strany ČNB

- Zjistí-li Česká národní banka nedostatky v činnosti banky nebo pobočky zahraniční banky, je oprávněna podle povahy zjištěného nedostatku
 - a) vyžadovat, aby banka nebo pobočka zahraniční banky ve stanovené lhůtě zjednala nápravu, případně aby odstranila nedostatek v činnosti tím, že:
 - omezí některé povolené činnosti,
 - ukončí nepovolené činnosti nebo
 - nebude provádět některé obchody, převody finančních prostředků nebo jiné transakce,
 - vymění vedoucí zaměstnance banky nebo osoby ve vedení pobočky zahraniční banky, vymění členy dozorčí rady banky,
 - přijme přísnější pravidla likvidity, přísnější pravidla pro tvorbu opravných položek k aktivům a rezerv nebo pro stanovení kapitálových požadavků,
 - vytvoří odpovídající výši opravných položek a rezerv,
 - použije zisk po zdanění přednostně k doplnění rezervních fondů nebo ke zvýšení základního kapitálu,...
 - b) změnit licenci vyloučením nebo omezením některých činností v ní uvedených,
 - c) nařídit mimořádný audit na náklady banky nebo pobočky zahraniční banky,
 - d) zavést nucenou správu,
 - e) uložit pokutu do 50 000 000 Kč, ...

Regulace bankovního sektoru v ČR

Vývoj:

- do roku 1990 neexistuje (centrálně plánované hospodářství)
- od 1.1.1990 - dvoustupňový bankovní systém,
- r. 1992 legislativně zakotveny základní principy dohledu,
- r. 1994 – novela zákona o bankách – posíleny pravomoci bankovního dohledu (pokuty, nápravná opatření, nucená správa,...), systém pojištění vkladů
- 2. pol. 90. let vývoj legislativy, upevňování pozice ČNB jako regulátora
- r. 2006 – integrace dohledu nad celým finančním trhem do ČNB